

Către: DI Octavian ARMAȘU
Ministrul Finanțelor

Copie: DI Corneliu TROFĂILĂ
Director General Interimar
Serviciul Vamal

Nr. 9 din 19 februarie

Ref.: Implementarea noțiunii de „valoare reală” în legislația vamală

Stimate Dle Ministru,

În contextul consultării publice a proiectului de politică fiscal – vamală pentru 2016, A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”) s-a expus asupra oportunității implementării noțiunii de „valoare reală” în legislația vamală a Republicii Moldova.

În același timp, dat fiind perioada restrânsă de analiză a tuturor propunerilor de amendamente, AmCham Moldova și-a rezervat dreptul de a studia suplimentar practica internațională în acest sens, în vederea prezentării unei opinii mai ample asupra subiectului scrisorii date.

Așadar, prezentăm versiunea propunerii de amendament a autorului proiectului de politică fiscal vamală 2016, privind introducerea și aplicarea noțiunii de „valoare reală”:

„valoarea reală”- prețul mărfurilor stabilit în cadrul unei tranzacții comerciale externe și compatibil cu prețul mărfurilor identice sau similare vândute sau oferite spre vânzare în condiții de deplină competitivitate.”.

Articolul 10: se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„3) Valoarea în vamă a mărfurilor importate pentru care se calculează drepturi de import se bazează pe valoarea reală a acestor mărfuri sau a mărfurilor similare și nu se bazează pe valoarea mărfurilor produse pe teritoriul Republicii Moldova sau pe valori arbitrare sau fictive.”.

AmCham Moldova, sugerează retragerea propunerilor de amendamente amintite mai sus, ținând cont de următoarele argumente:

1. Acordul General pentru Tarife Vamale și Comerț (în continuare „GATT”), în cadrul art. VII (Evaluarea în vamă), enumeră printre altele o serie de principii generale, printre care faptul că valoarea vamală a mărfii trebuie să se bazeze pe valoarea reală a mărfii (v. eng.: „actual value”), valoarea vamală urmează să nu includă careva impozite sau taxe perceptibile în țara de origine, principii de convertire a prețului mărfii în vederea stabilirii valorii în vamă, etc.

În vederea implementării prevederilor din art. VII, GATT, autorul proiectului urma să țină cont de explicațiile din cadrul Anexei I, ce stipulează:

„Va fi conform cu Articolul VII să se presupună ca „valoarea reală” poate fi reprezentată de prețul facturat, căruia i se vor adăuga toate elementele care corespund cheltuielilor legitime neincluse în prețul facturat și constituind efectiv elemente ale „valorii reale” precum și orice scont anormal sau orice altă reducere anormală calculată la prețul normal de concurență.”.

2. Ulterior, în vederea asigurării unei implementări conforme a art. VII al GATT, a fost elaborat Acordul privind evaluarea mărfurilor în vamă (Acordul privind aplicarea articolului VII al GATT 1994). Remarcăm faptul că Acordul privind aplicarea articolului VII al GATT 1994, nu conține careva dispoziții în vederea explicării aplicabilității principiului „valoare reală”.

Suplimentar, ținem să vă prezentăm prevederile art. 1

„Valoarea în vamă a mărfurilor importate va fi valoarea de tranzacție, adică prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri când acestea sunt vândute pentru export cu destinația țării de import, ajustate conform prevederilor Articolului 8 ...”. Remarcăm că în limba engleză sintagma „prețul efectiv plătit sau de plătit” se traduce ca „the price actually paid or payable.”.

Condiționalitățile privind aplicabilitatea art. 1 se referă la: (1) restricții de import, (2) imposibilitatea determinării valorii, (3) afilierea vânzătorului cu cumpărătorul, (4) reîntoarcerea profitului obținut din revânzarea mărfii în țara de import către vânzătorul exportator¹.

3. Acordul GATT a fost elaborat și aprobat în anul 1947, de atunci suferind numeroase ajustări și reinterpretări.

Articolul VII, GATT prevede că „valoarea în vamă a mărfii se bazează pe valoare reală”. Cu toate acestea, acordul oferea țărilor o flexibilitate substanțială în definirea „valorii reale”, astfel permițând părților la acord să utilizeze diferite metodologii privind determinarea valorii în vamă.

În 1950, într-un efort de a realiza o armonizare a practicii evaluării valorii în vamă, 13 guverne europene au dezvoltat definiția valorii de la Bruxelles (BDV), în conformitate cu care prețul mărfurilor importate urmează să fie determinat pe baza prețului mărfuri sau prețul la care „marfa s-ar comercializa” dacă sunt vândute în condiții de concurență deplină. Elementele de bază ale BDV sunt prețul, timpul, locul, cantitatea și nivelul comercial. Acest concept implică faptul că există un „preț noțional”, care poate fi determinat de autoritatea vamală pe baza informațiilor disponibile, ținând cont de condițiile și alte circumstanțe legate de tranzacția specifică care se evaluează. Împotriva conceptului de „preț noțional” a BDV, sau impus țări precum Australia, Noua Zeelandă, Canada și Statele Unite, care au dezvoltat conceptul „Pozitiv” ce seta standardele de evaluare în funcție de prețul efectiv convenit în procesul vânzării.

În contextul efectuării unei faze de pregătire pentru Runda Tokyo, comunitatea țărilor europene analiza diverse instrumente în vederea diminuării gradului de subiectivism în procesul de determinare a valorii în vamă. Astfel în 1977 acestea au optat pentru implementarea conceptului „Pozitiv” în detrimentul abordării BDV, efectuând o schimbare fundamentală în sistemele sale de evaluare a valorii în vamă. Proiectul de acord stipula ca, în toate cazurile, valoarea în vamă trebuie să fie determinată pe baza de „preț plătit sau de plătit”. Cu toate acestea, cele mai multe țări în curs de dezvoltare nu s-au aliniat la noua abordare de evaluare a valorii mărfurilor, exprimându-și temeri privind apariția riscului de sub-evaluare a acestora. Situația s-a schimbat odată cu semnarea Acordului de la Marrakech, care a instituit Organizația Mondială a Comerțului. În acest context, Acordul privind evaluarea mărfurilor în vamă a devenit un act obligatoriu pentru țările semnatare.

¹ Art. 1, partea 1, Acordul privind aplicarea articolului VII al GATT 1994

În rezultatul rundei Uruguay (finalizat în decembrie 1993), acordul precitat a suferit o serie de modificări, devenind cunoscut ca „Acordul privind aplicarea articolului VII al GATT 1994”.²

4. Codului Vamal Comunitar³ cât și Codul Vamal al Uniunii⁴ nu fac referință și nu operează cu noțiunea „valoare reală” sau „valoare actuală”.

5. Analiza legislațiilor vamale naționale a 30 de țări europene a denotat lipsa utilizării noțiunilor de „valoare reală”. [Anexa I]

6. Considerăm că instrumentele de care dispune la moment Serviciul Vamal, sunt suficiente și echilibrate în vederea impunerii unei alte decizii privind valoarea în vamă a mărfurilor presupus a fi importate:

a. Art. 7, alin. (2), **Legea** nr. 1380 din 20.11.1997, stipulează: „În cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunțată, declarantul, la cererea autorității vamale, este obligat să prezinte datele respective. Dacă autoritatea vamală pune la îndoială autenticitatea acestor date, declarantul este în drept să determine valoarea în vamă a mărfii prin metodele prevăzute de prezenta lege.”

Norma respectivă oferă dreptul Serviciului Vamal, ca în caz când supune îndoielii informația din cadrul invoice-ului, acesta oferă dreptul declarantului de a alege o altă metodă din cele expuse la art. 10 (1), astfel confirmându-se / infirmându-se veridicitatea datelor conținute în invoice.

b. Art. 8, alin. (2), **Legea** nr. 1380 din 20.11.1997: „Autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privința corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunțate de declarant.”

Art. 8, alin. (3), același act legislativ menționează : În cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sînt veridice (inclusiv sînt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sînt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicînd consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

Normele respective instituie mecanismul echilibrat în ceea ce privește soluționarea unor eventuale divergențe dintre agentul economic și Serviciul Vamal în parte ce ține de valoarea în vamă a mărfii. Serviciul Vamal urmează să aplice consecutiv una din cele 6 metode.

c. Art. 8, alin. (5), **Legea** cu privire la tariful vamal: În cazul în care persoana cu funcții de răspundere a autorității vamale adoptă decizia privind imposibilitatea de a accepta valoarea în vamă a mărfii anunțate de declarant, autoritatea vamală, la cererea declarantului, îl înștiințează în scris despre motivele neacceptării valorii date, oferindu-i acestuia sau oricărei alte persoane responsabile de plata drepturilor de import posibilitatea de a declara recurs fără penalizare.

Articolul respectiv denotă faptul existenței unui mecanism transparent și echitabil în raport cu ambele părți.

² Implementation of the WTO Customs Valuation Agreement in Nepal: An Ex-ante Impact Assessment, 2006, <http://www.unescap.org/sites/default/files/AWP%20No.%2018.pdf>

³ Regulamentul (CE) nr. 450/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2008 de stabilire a Codului Vamal Comunitar

⁴ Regulament (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii

7. Modul în care alin. (3) al art. 10 propune să fie aplicată această noțiune înseamnă de fapt o anulare a celor șase metode de stabilire a valorii în vamă și înlocuirea (legalizată!) acestora cu prețuri de referință. Exemplu: În virtutea anumitor circumstanțe specifice (marfa mai puțin calitativă, reduceri, uzură morală, etc.) o companie din Moldova poate procura și importa în țară o marfă cu un preț de 100 lei per unitate. Însă în alte circumstanțe, marfa similară costă 200 lei per unitate. Nici într-o ipoteză, nici cu un document justificativ, importatorul nu va fi admis să facă import cu 100 de lei. Doar „în baza valorii reale”. Suplimentar, este confuză aplicarea respectivei prevederi în cazul în care marfa este procurată în cadrul unei burse, prețul acestora variind zilnic.
8. Noțiunea de „valoare reală” se utilizează în legislația și activitatea vamală a altor state (fiind inventată în SUA), fiind aplicată doar în scop de protecție a producătorilor autohtoni. Aceasta se aplică cu titlu de excepție (de exemplu – temporar, sezonier), în calitate de măsură antidumping.

În lumina comentariilor expuse mai sus, solicităm respectuos revederea deciziei privind introducerea noțiunii de „valoare reală” în legislația vamală a Republicii Moldova.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

Studiu privind existența noțiunii de „valoare reală” în legislația vamală a țărilor europene

Nr.	Țara	Noțiune „valoare reală”
1	Albania	Nu
2	Austria	Nu
3	Belarus	Nu
4	Belgia	Nu
5	Bulgaria	Nu
6	Cehia	Nu
7	Croația	Nu
8	Danemarca	Nu
9	Estonia	Nu
10	Letonia	Nu
11	Lituania	Nu
12	Finlanda	Nu
13	Franța	Nu
14	Germania	Nu
15	Grecia	Nu
16	Irlanda	Nu
17	Italia	Nu
18	Macedonia	Nu
19	Olanda	Nu
20	Polonia	Nu
21	Portugalia	Nu
22	România	Nu
23	Regatul Unit	Nu
24	Serbia	Nu
25	Slovacia	Nu
26	Slovenia	Nu
27	Spania	Nu
28	Ucraina	Nu
29	Ungaria	Nu